

РЕШЕНИЕ

№ 36428

гр. София, 21.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в
публично заседание на 16.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **6464** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 10а, ал. 4 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба на О. К. (О. К.), гражданин на Република Т., [дата на раждане] , притежаващ международен паспорт № U., подадена чрез пълномощника му адвокат В. Г. М. от Адвокатска колегия – Х., срещу Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (тип „D“) от 05.05.2026 г., постановен по заявление за издаване на виза № Е. от 03.02.2026 г. от К. Л. – завеждащ „Консулска служба“ в Консулството на Република България в Е., Обединено кралство Великобритания и С. И..

В жалбата и в депозираната по делото писмена молба от 15.09.2026 г. са развити подробни съображения за незаконосъобразност на оспорения административен акт, поради постановяването му в противоречие с материалноправните разпоредби, при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, неспазване на установената форма и несъответствие с целта на закона – отменителни основания по чл. 146, т. 2, т. 3, т. 4 и т. 5 от АПК. Жалбоподателят поддържа, че констатациите на органа относно адреса на пребиваване почиват на изолирани и моментни посещения на полицейски служители, които сами по себе си не могат да обосноват извод за фиктивност или недостоверност на заявената цел и условия на пребиваване. Изтъква , че към заявлението са представени всички изискуеми по закон писмени доказателства за наличие на валиден граждански брак с българска гражданка и осигурено жилище, които не са анализирани и преценени от визовия орган. Релевира доводи за

допуснато нарушение на чл. 8 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ), доколкото с отказа се засяга необосновано и непропорционално правото на зачитане на личния и семейния живот на жалбоподателя и съпругата му. Наведено е и твърдение за нарушаване на чл. 14 от ЕКПЧ. Претендира се отмяна на оспорения отказ, връщане на преписката на административния орган за ново произнасяне и присъждане на направените по делото разноски за държавна такса и адвокатско възнаграждение.

Ответникът –завеждащ „Консулска служба“ в Консулството на Република България в Е., редовно призован, не се явява и не изпраща представител. В придружително писмо към административната преписка, подадено чрез процесуалния представител юрисконсулт Е. К. от Дирекция „К. отношения“ при МВнР, оспорва жалбата като неоснователна. Поддържа, че отказът е постановен при обвързана компетентност въз основа на отрицателно становище на органите на МВР, като доказателствената тежест за осигуряване на достъп до жилището и доказване на условията за пребиваване лежи изцяло върху чуждия гражданин.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не ангажира становище по спора.

Административен съд София - град, Първо отделение, 18-ти състав, след като прецени събраните по делото доказателства, обсъди доводите на страните и извърши цялостна служебна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт, на основание чл. 168, ал. 1 от АПК във връзка с чл. 146 от АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По допустимостта:

Съгласно чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ отказите за издаване на визи за дългосрочно пребиваване по чл. 9а, ал. 2, т. 4 от ЗЧРБ (виза вид „D“) не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека.

В жалбата си О. К. изрично се позовава на нарушаване на правото му на зачитане на личния и семейния живот по чл. 8 от ЕКПЧ и на забраната за дискриминация по чл. 14 от ЕКПЧ. В константната практика на ВАС (напр.Опр.№ 936/28.01.2026 г. по ч. адм. д. № 12187/2025 г. и Опр. № 282/ 13.01.2026 г. по ч. адм. д. № 256/2026 г. на ВАС) безпротиворечиво се приема, че за да бъде допустима жалбата срещу отказ за виза тип „D“, е достатъчно чуждият гражданин да е навел конкретни твърдения за засягане на основни права по ЕКПЧ, каквото е правото на семеен живот на съпруг на българска гражданка, като основателността на това твърдение е предмет на разглеждане по съществото на спора.

Жалбата е подадена в законоустановения 14-дневен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, от надлежна страна, срещу индивидуален административен акт, подлежащ на съдебен контрол, поради което е процесуално допустима.

От фактическа страна:

На 03.02.2026 г. жалбоподателят О. К., гражданин на Република Т., е подал в Консулството на Република България в Е. заявление с рег. № Е. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (вид „D“) на основание чл. 15, ал. 1 във връзка с чл. 24, ал. 1, т. 18 от ЗЧРБ – като член на семейството на български гражданин. Към заявлението са приложени: заверено копие от

задграничен паспорт; копие от лична карта на съпругата Р. О. С. К. (ЕГН [ЕГН]); удостоверение за сключен граждански брак, признат по българското законодателство; удостоверение за раждане; нотариален акт за собственост върху недвижим имот в [населено място], [улица], ет. 9, ап. 170; разрешение за ползване на сградата; нотариално заверена декларация от съпругата за предоставяне на адрес за пребиваване и издръжка; свидетелство за съдимост; медицинска застраховка; удостоверение за платени местни данъци и такси; банково извлечение за налични финансови средства по сметка.

В рамките на проведената междуведомствена съгласувателна процедура по реда на Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР) и Инструкция № КОВ-04-02-351/15.08.2013 г. са постъпили следните становища:

1. Становище на група „Миграция“ при ОДМВР – К. с рег. № 292р-8184/23.03.2026 г. (изпратено с писмо рег. № 534600-68198/23.06.2026 г. на Дирекция „Миграция“ – МВР), в което е отбелязано, че спрямо чуждия гражданин няма наложени ограничителни мерки в информационните масиви на МВР. Посочено е, че на 12.03.2026 г. и 13.03.2026 г. служители са извършили проверки на заявения адрес: [населено място], [улица], ет. 9, ап. 170, при които не са установени домакинът Р. О. С. К. и чуждият гражданин, както и че в заявлението и в АИС „БДС“ липсва телефонен номер за контакт с домакина, за което е съставен констативен протокол рег. № 292р-7313/16.03.2026 г. Въз основа на това органът на МВР е направил извод, че не могат да се извършат проверки за достоверно доказване на целта и условията на пребиваването, и е изразил отрицателно становище по чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ.

2. Писмо рег. № М-5304/24.06.2026 г. от заместник-председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), с което съдът е уведомен, че по съгласувателната процедура по заявлението на О. К. от Териториална дирекция „Национална сигурност“ – К. е изразено положително становище в Националната визова информационна система (НВИС), тъй като кандидатът не е идентифициран като заплахата за националната сигурност.

На 05.05.2026 г. К. Л. – завеждащ „Консулска служба“ в Консулството на Република България в Е., е издала процесния Отказ за издаване на виза, обективиран в стандартен формуляр. Като правно основание е посочен чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ. В графа „Допълнителни забележки“ са вписани следните мотиви: „При извършена проверка на адреса, посочен като адрес на пребиваване в България, не е установен никой. Направени са опити за връзка с домакина на телефонния номер, посочен за контакт, но на повикванията не е отговорено. Не могат да бъдат извършени необходимите проверки, целящи достоверно доказване на целта и условията на заявеното пребиваване.“

От правна страна:

Оспореният отказ е издаден от материално и териториално компетентен орган по смисъла на чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ и Заповед № 95-00-26/16.01.2025 г. на министъра на външните работи, в писмена форма върху утвърден образец. При издаването му обаче са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и материалния закон.

Изискването за мотивираност на административния акт е абсолютна процесуална гаранция за законосъобразност и предпоставка за упражняване на ефективен съдебен контрол.

Съгласно трайната съдебна практика на ВАС и АССГ (напр. Р.№ 21011/ 18.06.2025 г. по адм. д. № 4040/2025 г. на АССГ; Р.№ 23881/10.07.2025 г. по адм. д. № 4623/2025 г. на АССГ), използването на стандартен формуляр не освобождава органа от задължението да посочи конкретни

фактически основания, съотносими към събраните доказателства за съответния кандидат, като бланкетното повтаряне на законовия текст или схематичното отбелязване на неуспешна проверка съставлява нарушение на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК.

В процесния отказ липсва какъвто и да било анализ на приложените към заявлението писмени доказателства за сключен брак, право на собственост върху имота, трудова и финансова заетост. Налице е и явно вътрешно противоречие: докато в отказния формуляр е посочено, че са правени опити за връзка на посочен телефон за контакт, от първичното становище на група „Миграция“ при ОДМВР – К. (рег. № 292р-8184/23.03.2026 г.) става ясно, че такъв телефонен номер изобщо не е бил наличен. Това противоречие разкрива формален и повърхностен подход при формирането на волята на административния орган и обосновава извод за немотивираност на оспорения административен акт.

Относно материалната законосъобразност и доказаността на основанията по чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ:

Разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ изисква отказ на виза, когато чужденецът не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване. В настоящия казус заявителят е доказал по категоричен начин материалноправните предпоставки по чл. 15, ал. 1 във връзка с чл. 24, ал. 1, т. 18 и ал. 2 от ЗЧРБ – брак с българска гражданка, осигурено жилище (чрез нотариален акт и декларация за предоставяне на адрес), финансови средства, медицинска застраховка и чисто съдебно минало.

Съдът намира, че констатацията от еднократни или инцидентни посещения на адрес, при които чужденецът или неговият домакин не са открити, не установява по несъмнен начин фиктивност на заявеното пребиваване. Към момента на визовото производство чужденецът не разполага с виза, намира се в чужбина и е логично да не пребивава на адреса, а отсъствието на домакина в определени часове не опровергава силата на надлежно представените нотариални актове и декларации. / В този см. Р. № 24230 /14.07.2025 г. по адм. д. № 414/2025 г. на АССГ; Р. № 1325/ 13.02.2025 г. по адм. д. № 7152/2024 г. на ВАС и др./.

Административният орган не е представил никакви доказателства, че жилището не съществува, че е предоставено на трети лица или че сключеният брак е симулативен.

При липсата на такива данни материалноправното основание по чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ остава изцяло недоказано, в нарушение на тежестта на доказване по чл. 170, ал. 1 от АПК.

Що се касае до правната стойност на становищата на съгласуващите органи, съдът намира, че становищата на Дирекция „Миграция“ и ДАНС представляват междинни актове в производството по смисъла на чл. 21, ал. 5 от АПК, а компетентното консулско длъжностно лице е длъжно да извърши самостоятелна преценка на доказателствата. Законосъобразността и фактическата достоверност на тези становища подлежат на съдебен контрол при оспорване на крайния акт, за да се гарантира ефективна съдебна защита по чл. 13 от ЕКПЧ / в този см. Р. № 22149/ 27.06.2025 г. по адм. д. № 4083/2025 г. на АССГ; Р. № 25647 / 28.07.2025 г. по адм. д. № 5628/2025 г. на АССГ; Р. № 6210/ 16.02.2026 г. по адм. д. № 12265/2025 г. на АССГ и др./

В случая специализираният орган по сигурността – ДАНС, е изразил изрично положително становище в НВИС. Отрицателното становище на група „Миграция“ при ОДМВР – К., почиващо единствено на две кратки посещения на адреса, не съдържа годни фактически констатации за нередности и не може да обвърже консулския орган да постанови незаконосъобразен отказ.

Отделно от това, съдът намира, че постановяването на отказ за виза на съпруг на българска гражданка при редовно удостоверена брачна връзка съставлява пряка намеса в правото на личен и

семеен живот по чл. 8, § 1 от ЕКПЧ и чл. 7 от ХОПЕС (вж.Р. № 21011/ 18.06.2025 г. по адм. д. № 4040/2025 г. на АССГ; Р.№ 25573/ 28.07.2025 г. по адм. д. № 6024/2025 г. на АССГ; Р. на СЕС по дело С-84/12 К.; Р. на СЕС по дело С-403/16 ЕІ Н.). За да бъде оправдана такава намеса, съгласно чл. 8, § 2 от ЕКПЧ, администрацията следва да докаже реална заплахата за националната сигурност, обществения ред или правата на другите, каквито доказателства по делото не са ангажирани.

Административният орган е нарушил и принципа на съразмерност по чл. 6 от АПК, както и служебното начало по чл. 35 и чл. 36 от АПК, като вместо да изиска допълнителни разяснения или повторна проверка в присъствието на съпругата, директно е постановил отказ, засягайки в най-тежка степен целостта на семейството.

Оплакването за допуснатата дискриминация по чл. 14 от ЕКПЧ, съдът намира за неоснователно, тъй като визовият режим за граждани на трети държави произтича от законово регламентиран ред и липсват доказателства актът да е издаден поради предубеденост към произхода на лицето.

По изложените съображения, оспореният отказ се явява незаконосъобразен и като такъв, следва да бъде отменен.

Предвид естеството на акта споровете за издаване на виза не могат да бъдат решени по същество от съда, поради което на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, преписката следва да бъде изпратена на компетентния административен орган за ново произнасяне по заявлението при спазване на дадените задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона .

По разноските:

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК жалбоподателят има право на присъждане на направените по делото разноски.

По делото е представено надлежно доказателство за внесена държавна такса в размер на 5.11 евро (10 лева). Относно претендираното адвокатско възнаграждение в размер на 1000 евро, съдът констатира, че по делото не са ангажирани доказателства за неговото реално заплащане (отразяване за плащане в брой в представеното пълномощно или приложен банков документ за извършен превод).

Ето защо, при липса на доказателства за действително изплатен адвокатски хонорар, на жалбоподателя следва да се присъдят единствено доказаните разноски за държавна такса.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София - град, Първо отделение, 18-ти състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на О. К. (О. К.), гражданин на Република Т., [дата на раждане] , паспорт № U., Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (тип „D“) от 05.05.2026 г., постановен по заявление № Е. от 03.02.2026 г. от К. Л. – завеждащ „Консулска служба“ в Консулството на Република България в Е., Обединено кралство Великобритания и С. И..

ИЗПРАЩА административната преписка на завеждащ „Консулска служба“ в Консулството на Република България в Е., Обединено кралство Великобритания и С. И., чрез Дирекция „К. отношения“ при Министерството на външните работи, за ново произнасяне по заявление за издаване на виза № Е. от 03.02.2026 г., подадено от О. К., при съобразяване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение, в 14-дневен срок от получаване на преписката.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи на Република България да заплати на О. К. (О. К.), гражданин на Република Т., [дата на раждане] , паспорт № U., сумата в размер на 5.11 EUR (пет евро и единадесет цента), представляваща направени по делото разноси за заплатена държавна такса, като ОТХВЪРЛЯ искането за присъждане на адвокатско възнаграждение, като недоказано.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ